

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Scena VIII

ȘTEFAN: *Eram convins că ceea ce se întâmplă aici, între noi doi, este mai adânc și mai grav decât tot ce lăsaseși în urmă. Și de aceea nici nu mă interesa, și de aceea nu întrebam. Dar m-am înșelat. Cumplit: [...] ca un licean, ca un începător. E de ajuns să te cheme, pentru ca să fugi și să lași totul aici, ca și cum n-ar fi fost decât o glumă, ca și cum n-ar fi fost decât un joc.*

CORINA: *Dar un joc a fost, Ștefan ... Jocul de-a vacanța. L-ai uitat așa de repede? Tu m-ai învățat să-l joc și tocmai tu îl strici? Ce artă ai tu să înveți pe alții jocuri, pe care pe urmă le pierzi! (încercând să surâdă:) Așa a fost și cu ping-pongul. Ții minte? Tu mi-ai pus racheta în mână și după trei zile ai pierdut. [...]*

ȘTEFAN: *Totuși, nu poți pleca așa, Corina. Ce știi eu despre tine?*

CORINA: *Ce-ai zis? Ce știi tu despre mine? (Îl sărută.) Știi asta. (Îl sărută iar.) Și asta. Și multe altele. Știi totul.*

ȘTEFAN: *Și nu știi nimic.*

CORINA: *Întocmai. Știi totul și nu știi nimic. Mai mult decât totul și mai puțin decât nimic nu se poate. Ce mai vrei?*

ȘTEFAN (răspicat): *Vreau să știu de ce pleci.*

CORINA: *Pentru că trebuie. Pentru că se sfârșește. Pentru că mă întorc.*

ȘTEFAN: *Unde? Lângă cine?*

CORINA (un moment de tăcere. Pe urmă, cu o schimbare de voce, cu o nuanță de oboseală și de rezistență care cedează): *Ascultă, Ștefan. Nu mai întreba. Simt că dacă mai întreb, am să răspund. S-ar putea să-ți pară rău ... Și eu știu să întreb. Dar nu vreau. Cine ești tu? Cine sunt eu? Nu știu. Poate că ești prințul de Galles. Poate că sunt o mare dansatoare. Pe vapor niciodată nu știi bine cine au fost tovarășii tăi de călătorie. Ștefan ... poate că într-adevăr ești prințul de Galles. Rămâi așa. Ce vrei să aflu de la tine? Că ești un mic inginer, sau un mic avocat, sau un mic arhitect ... [...] Că tot anul ai făcut economii naive, de care te jenezi, pentru ca să cucerești o lună de vacanță, în care ți-ai putut da impresia că trăiești o viață somptuoasă ... (coborând glasul) cu o sută optzeci de lei pe zi ... [...] Ștefan! ... Lasă-mă să fiu necunoscuta care se rupe de lângă tine, pentru a se întoarce într-o viață de mister. Lasă-mă să fiu marea dansatoare [...]. Și tu ... rămâi prințul meu de Galles.*

(Tăcere. Se privesc lung. Ștefan schițează un gest de obiecție, ar vrea să răspundă, să reziste. Corina îl oprește cu o ridicare de mână, ca și cum i-ar zice: „nu, lasă, vezi bine că am dreptate, vezi bine că nu mai e nimic de spus”. Pe urmă se îndepărtează, urcă scările, iese din scenă, urmărită de privirea lui.)

(Mihail Sebastian, **Jocul de-a vacanța**)

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *cumplit* și *călătorie*.

2 puncte

2. Explică rolul virgulei în secvența: *Dar un joc a fost, Ștefan ...*

2 puncte

3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *avocat*. **2 puncte**
4. Precizează tema discuției dintre *Ștefan* și *Corina*. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului *Corina*, exemplificând-o cu o secvență semnificativă, din textul dat **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului din textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60-100 de cuvinte, următoarea secvență: **4 puncte**
CORINA (un moment de tăcere. Pe urmă, cu o schimbare de voce, cu o nuanță de oboesală și de rezistență care cedează): *Ascultă, Ștefan. Nu mai întreba. Simt că dacă mai întreb, am să răspund. S-ar putea să-ți pară rău ... Și eu știu să întreb. Dar nu vreau. Cine ești tu? Cine sunt eu? Nu știu. Poate că ești prințul de Galles. Poate că sunt o mare dansatoare. Pe vapor niciodată nu știi bine cine au fost tovarășii tăi de călătorie. Ștefan ... poate că într-adevăr ești prințul de Galles. Rămâi așa.*

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța păstrării valorilor naționale într-o epocă a globalizării*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecți structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecți normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-un roman psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje alese din romanul psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului psihologic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.